

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inserati) se sprejemajo in veljá trisopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 110.

V Ljubljani, v soboto 15. maja 1886.

Letnik XIV.

Pogodba z Ogersko.

Ker so se dolgo časa že pogajali ministri naši in ogerski za novo desetletno pogodbo, in ker se ravno sedaj v naši državni zbornici obravnava vprašanje dualizma, ne bo odveč, da o tem perečem in za avstrijske narode osodepolnem vprašanju večkrat besedo rečemo. Vemo dobro, da s svojim glasom ne zacelimo rane na avstrijskem telesu; a povedati moramo, da nas rana skeli in žgē ter razjeda državni mozeg in kost.

Komaj štiri leta se je obdržala Schmerlingova ustava, in že je bil preozek klobuk, pod katerega je bil februarški patent (26. febr. 1861) spravil narode avstrijske. Ogri so ostali domá, Čehi so zapustili zbornico, za njimi so šli Tirolci in mnogi drugi. Pride Belcredi, da bi pomiril vzbunjene duhove. Ker s Schmerlingovim državnim zborom ni mogel ničesar doseči, pošlje ga domov in se začne pogajati z Ogri. Ko je uglasil že pot do sporazumljenja, vplamti nesrečna vojska s Prusijo. Prusija je z vsemi močmi netila nezadovoljnost onkraj Litave. Boj se konča, in židovski listi zatrobijo v rog: Edini mož, ki more potolažiti Ogre in rešiti Avstrijo, je saksonski baron Beust. Ta gospod, ki ni poznal avstrijske zgodovine, niti potrebe avstrijskih narodov, dal je Ogrom več, kakor so zahtevali — znabiti tudi želeli (saj pametniši), skrpal je pogodbo z Hungarijo, raztrgal slavno Avstrijo ter izročil osodo starodavne države v roke Nemcem in Madjarom.

Prvo vprašanje nastane: je li ta pogodba, ki je razdelila Avstrijo v dve državi, nespremenljiva in na večno potrjena? Pogodba z Ogersko je le državno-pravni dogovor, ki se po preteku določenih let lahko prekliče ali obnovi. To je občna misel, ker in če bi bile vse besede o tem predmetu predrzne in protipostavne. Pogodba ni državno temeljna postava, ker je potrjena le za nekaj (10) let. Temeljna postava države je taka postavna določba, ki je načeloma nepremeljiva in se smē le tedaj preklicati ali spremeniti, ako zahtevajo izvanredne potrebe, kot izjeme. Potem takem pogodba z Ogersko ni nikaka temeljna postava države, ker je le na-

vaden državno-praven dogovor. Ta dogovor se razveljavi, ako ena stranka ne pritrdi podaljšanju.

Pogodba z Ogersko poteče koncem prihodnjega leta, in sedanje obravnave v zbornici imajo določiti, ostane li še vse pri starem, ali se razmere predugačijo, ali celó pogodba prekliče. Druzega namena nimajo dolgočasne razprave in dolgi govori, menda ga tudi imeti ne morejo.

Tu nastane pa drugo vprašanje, je li ta pogodba ali nagodba spolnila vse upanje svojim očetom? Ko so naši liberalni Nemci v teku let svoje oblasti sprevideli, da več ne morejo tlačiti in brzdati narodov avstrijskih, odcepili so Ogersko z sosednjimi deželami od celokupne Avstrije, izročili so to polovico Madjarom na milost in nemilost, sami pa so krepkeje nategnili vajete v Cislitvaniji.

Ali naj naštevamo vse slabe posledice, ki izvirajo iz dualizma? Bojē se Madjari za svojo narodnost, odtod njih strah pred avstrijskimi Slovani. Madjarom v korist morajo Čehi molčati o svojem državnem pravu, Madjarom na ljubo naj cislitvanske dežele pogrešajo svojih pravic.

Leta 1848 je Evropa spoznala, da Hungarija ni madjarska, ker šteje le do pet milijonov „svojih“ ljudi. Széchényi, madjarski Machiavelli, se je prestrašil, ko je nekega dne moral spoznati, da dve močni tretjini ne govorite madjarski. Zaostali so bili Madjari v omiki, latinski jezik se je govoril v višjih krogih, to je dobro spoznal duhoviti Madjar. Leta 1830 se je Széchényi javno pokazal z besedo in peresom ter začel buditi svoje brate madjarske. Zbal se je prihodnosti, tresel pred Slovani in Romani, zato je priporočal svojemu narodu, da se po mirnem potu sprijazni s sodržavljanji pod Štefanovo krono. „Ogerska“, tako je govoril, „sama ne živi 14 dni.“

Ko bi sedaj ta „oče reforme“, največi Madjar in „edini“ madjarski državnik, stopil zopet med žive, bil bi ob pamet, vidoč, kako neusmiljeno in neprevidno njegovi nasledniki izvršujejo njegovo politično oporoko. Košut, ta jim je zmešal glave, da pojejo pesniki: „Vsak človek bodi človek in Madjar!“ In kar ni mogel Széchényi doseči s svojim duhom, niti Košut s svojim orožjem, to hotē sedaj po malone štiridesetih letih doseči in dognati madjarski

državniki-pritikavci. Da, pogum imajo, tudi nekako „dovoljenje“, toda ne dostaja jim moči, da bi v „golasi“ pohrustali deset milijonov Slovanov in Romanov. Narod, ki že stoletja biva na lastni zemlji, pač zadremlje in oslabi v političnem boju, toda pride ura, ko se mu z nova vzbudē moči in spomini nekdanjih dni, da se otrese tujega jarma. Madjarska država je sicer tako rekoč dokončana, toda sloni na slabi, umetni, nenaravni, veliko manj zgodovinski podlagi. Se-li bode obdržala? Celó mnogi Madjari dvomijo o tem! Pa kaj koristi vprašanje, bojazen in dvom? Madjari so morali po svojem prepričanju, mišljenju in čutenju misliti na „madjarsko državo“. Aut-aut, k temu jih je prignala njih azijska domišljija. Tvegali so svoje življenje, zmagali so in kot zmagovalci narekajo zmaganim krvave davke. Imajo pa-li dosti moči, da na veke obdržē v kleščah mnogoštevilneje narode? Grof Andrassy in z njim mnogi Madjari niti trenutek ne dvomijo o svoji „močni roki“; toda marsikteri gotovo že kliče, kakor Schillerjev „Stauffacher“: „Wohl steht das Haus gezimmert und gebaut, doch ach — es wankt der Grund, auf dem wir bauten!“

Pa obrnimo se k našim Nemcem. Kdo naj v kratkem članku opiše grozodejstva avstrijskih „paš“? Od istega dne, ko se je razcepila Avstrija, vplamtel je boj mej avstrijskimi narodi. Dualizem je in ostane vzrok, živi vreec narodnostnega boja. Dualizem je narodnostna, politična in gospodarska nesreča Avstrije. Edini Madjari imajo korist od teh dveh polumrtvih teles; ti se košatijo pred Evropo na stroške skupne Avstrije, drugi narodi pa bijejo boj na smrt in življenje. Pokažeš dragoletniku mezinec, zgrabi ti roko do komolca, isto dela Madjar, ki vodi vnanjo avstrijsko politiko. Škoda, da ne smemo višje vzdigniti zagrinjala. —

Na podlagi tega svojega prepričanja moramo odločno zanikati vprašanje: naj-li ostane pri starem? Tudi na drugo vprašanje: naj se-li pogodba v smislu avstrijskih koristi spremeni? moramo reči: ne. Kajti le celokupna Avstrija je močna in trdna. Njena prihodnost je na jugu, a Madjari se tega bojē. Mi poznamo le avstrijsko idejo, le avstrijski patrijotizem, ne pa cislitvanskega in madjarskega. Čegava je Bosna? Živ krst ne vé, kaj krije „Nova Avstrija“

LISTEK.

Levograška povest.

Spisal Václav Beneš-Třebizský.

(Dalje.)

Že je mislil, da je prišel skoraj do svojega cilja, ko ga nemilo iznenadi pater admonitor.

„Celó pridna mravlja, gospod magister, počiva svoj čas! — Zdravje si spodkopavaš in li poznaš svojo dolžnost, ki te kliče na delo? — Slišiš, gospod magister? — V zgodovinskih in starinskih rečeh je tvoj um naravnost neocenljiv. — Prizanašati si moraš, da se nam še mnoga leta ohraniš!“

Pater admonitor je na lahno potapljal pridnemu magistru na rame, ter bistro pogledal pri tem na odprti papir.

„Nad čem si tako zamišljen? — Prosim, potrpi z menoj za trenutek!“

„Visokemu pohodu sem na razpolaganje!“

„Tolikrat si nas že iznenadil; vsaj prej s pohvalnimi besedami nisem skoparil. — Bi smel prositi, da zadovoljiš mojo zvedavost?“

„Mislim, da sem našel Neklanov prah!“

„Pepel Neklanov, praviš?“

„Ne samo Neklanov, ampak cele vrste prvih vojvodov z rodú Přemyslovega.“

„To je res in zgodovinske izvednosti, ktera stori slavno tvoje ime!“

Pater admonitor se je bil vsedel na stol magistru nasproti.

„Tukaj te črte pozorno preiskane in pazno postavljene so me privedle na pravo pot.“

„A kje si starine te s svojo bučelino pridnostjo zasledil?“

„Na Levem gradu!“

„V senci prvega svetišča krščanskega?“

„Na dvoru obožanega zemana v Žalovu, kateri od mnogo let sēm s posebno marljivostjo nabira ostanke sive preteklosti in o katerem sem ondan omenil. — O Neklanu pišejo časopisci, da je bil Levi gradec njegovo najljubše bivališče. In zato je

opravičeno mnenje, da je tukaj pepel njegov. — Te črte mi bodo najzanesljivejši ključ. Nekoč odhalim davno minuloost tega kraljestva.“

Bled, suh obraz magistra Moreta se je navdušenja rudečil.

Pater admonitor prijel ga je zdaj za roko.

„Tvoje glave bode arsihitorica (zgodovinska umetnost) za nekaj časa drugje potrebovala.“

„Drugje? — Ni mogoče, admonitor!“

„Tü grē za mnogo važnejši predmet.“

„Vsaj dve nedelji mi dajte časa! — Moje raziskovanje postane zgodovinarjem českega kraljestva za vse prihodnje veke vodnik in pravi zaklad, na katerega bode možno zidati veličastno poslopje zgodovine svetovaelavske krone.“

Čelo admonitora se je za trenutek stemnilo, toda le za trenutek.

„V rimskih katakombah te čaka ne manj častno delo. — Kaj pravim: ne manj. — V rimskih katakombah te čaka veliko imenitno delo. — General ne pozná bistroumnejše in duhovitejše glave. Priporočil te je že Njegovi Svetosti.“

v svojem krilu. Kdo je temu kriv? Brat Janoš in Geza! Mi Slovani s svojega in avstrijskega stališča smo in ostanemo proti dualizmu. In Nemci? Gotovo so že sprevideli, da Slovanov ne smejo in ne morejo streti s pestjo, da jim zamira nemški živelj na ogerskem „globusi“, toraj imamo eno in isto korist, da se protivimo madjarski ideji. V narodnostnem, političnem in gospodarskem oziru služimo Madjarom. Tega ne potrebujemo, ker škoduje Avstriji in njenim narodom. Avstrija mora dobiti novo postavo, novo obliko, ki se strinja z njeno zgodovino in nalogo, ki dovoljuje narodom avstrijskim, kar jim gré po božji in človeški pravici. Vemo, da so nagli prekuci vselej na škodo, toraj jih tudi s tem ne zagovarjamo, a to mislimo, da vekomaj ne more tako biti, kakor ravno Madjari prej in sedaj zahtevajo.

Bog blagoslovi pošteno rokodelstvo!

Dan 16. maja 1886 je važen in znamenit v zgodovini katoliške družbe v Ljubljani. Ta dan namreč blagoslovili bodo prevzvišeni knezoškof vpričo dostojanstvenikov duhovnih in svetnih temeljni kamen družbene hiše, ktera ima pričati o blagodejnem delovanju te družbe tudi poznejim rodovom in postati središče rokodelcem Ljubljanskim, pa tudi Kranjskim sploh.

Kdor opazuje tek časa, kdor razmotrava ne le poveršino človeške družbe, ta spoznava, da ravno zanemarjanje naukov, ki jih katoliška cerkev uči in priporoča, je človečanstvo tako daleč pripravilo, da se krščanska ljubezen toliko zanemarija, in da je posamezni, odtrgan od skupine, le sebi pripuščen, in da vsled tega tako lahko pogine v valovih, ki se vedno siloviteji vzdigujejo v morji življenja človeškega. Kar velja splošno od družbe človeške, velja še posebno o rokodelski. V toliko razupitem srednjem veku bila je obrt mnogo, mnogo bolj cvetoča od današnje in smemo zatrđovati, da se je to naslanjalo ravno na združenje posameznih moči. V vsakem kraju bili so združeni posamezni obrtniki v zadrage. Vsaka zadruga je oskrbljevala sama svoje zadeve, čuvala nad posameznimi družabniki, imela skrb za mojstre, pa tudi za pomočnike in učence rokodelske. A s tako imenovano reformacijo jele so se podvezovati žile zadrugam, niso mogle več delovati koristno za svoje družabnike, in devetnajsto stoletje, stoletje „prostosti“, zadušilo je še zadnje ostanke nekdanj tako mogočnih zadrug z „prsto obrtnijo“.

Nekteri stari morda še pomnijo, da je v Ljubljani in na Kranjskem sploh med mojstri, ter pomočniki in učenci vladala očetovska, družbinska razmera. Kdor je vzel v delo pomočnika, vzel ga je, ne le za tiste ure, ktere je res delal v delalnici, ampak za ves čas, dokler je pri njem ostal. Bil je pri mojstru v stanovanju, na hrani, mojster je čul nad njegovim moralničnim življenjem, gledal na njegovo obnašanje tudi zunaj delalnice, bila je razmera ne kakor med najemnikom in najetim, ampak bolj, kakor med očetom in sinom.

Kakor pa je ginila vedno bolj krščanska zavest, da smo dolžni skrbeti za dušni in telesni blagor

bližnjega, tako so ginile tudi nekdanje krščanske razmere med mojstri in pomočniki. Mojstru bilo je prijetnejši, da je pomočnika nadzoroval le pri delu, sicer ga pa prepustil samega sebi, — pomočnik pa je tudi slišal nekoliko fraz o prostosti, napredku, tudi menil, da je lepši, če mu nihče ne zapoveduje in prišle so razmere, kakoršne so sedaj. Mojster plača delo, sicer se pa malo zmeni za pomočnika in učenca, slednji pa, odtrgan od svojega doma, ne najde nadomestila za družbinsko življenje, sam sebi je prepuščen, in le premnogi se zgubé v valovih sveta. To spoznali so po nekoliko rokodelci sami. Naprosijo toraj leta 1846. nekteri učitelja Brenerja v Elberfeldu na Nemškem, naj bi jih v prostih urah podučeval in jih tako vsaj nekoliko odtegnil življenju po krčmah in slabih družbah. Ta to rad stori. Bil je pa takrat v Elberfeldu kaplan Adolf Kolping. Ta se je bil v mladih letih čevljarstva priučil in še le kot čevljarski pomočnik je študije nadaljeval, ter je mašnik postal. Ta je iz lastne skušnje vedel, kolike nevarnosti čakajo mladega, neskušnega, sebi prepuščenega rokodelca. Spoznal je pa tudi potrebo, temu po moči pomagati. Zato je srčno rad pristopil učitelju Brenerju, mu pomagal, in kmalo duša novega društva postal. Ko je bil kmalo potem prestavljen v Kolin, je tudi tam vstanovil rokodelsko družbo, ki je imela namen, rokodelskim pomočnikom nadomestovati krščanski dom, jih zbirati v svojih prostorih, kjer bi se pod nadzorstvom katoliških duhovnov in krščanskih mojstrov podučevali v potrebnih vednostih, se odtegnili slabim tovaršijam, se razvedrevali med enako mislečimi in se krščanskega življenja privadili, ali pa vtrdili v njem. Ta zgled njegov jeli so posnemati drugod in leta 1855. so tudi v Ljubljani vstanovili katoliško društvo rokodelskih pomočnikov pod predsedništvom nepozabljivega dr. Leona Vončine, ki je do svoje smrti (l. 1874.) skrbel za to društvo. L. 1856., tretjo nedeljo po veliki noči, blagoslovil je novo društveno zastavo rajni gospod Adolf Kolping sam v tukajšnji nunski cerkvi in na tridesetletnico tega blagoslovljenja ima se z pomočjo Božjo blagosloviti temeljni kamen društveni hiši. Koliko dobrega je to društvo že naredilo, to vé le Bog sam. Koliko mladih ljudi je obvarovalo pred časnim in večnim pogubljenjem, pri kolikih vero ohranilo, in čut za dobro, zapisano je v bukvah življenja. Pa toliko zamorem reči, da le pot, ktero so nastopila razna katoliška rokodelska društva, zamore človeški rod iz žalostnih socialnih razmer rešiti, pot namreč, ktero nam kaže krščanstvo, ki bi moralo prešiniti vsacega človeka, vse njegove družbinske in državne razmere. Zato tudi je dan 16. maja 1886 znamenit ne le za rokodelsko družbo samo, ampak važen za Ljubljano, važen za celo deželo, ker iz cele dežele dohajajo družbi udje, kterim ona po moči nadomestuje očetovi dom. Zato je pa tudi družbi želeti mnogo, prav mnogo dobrotnikov, kteri ji pomagajo, da si ona zamore postaviti dom, kterega tako krvavo potrebuje. V to pomози Bog na prošnjo svetega Jožefa, varha te družbe, varha Kranjske in cele katoliške cerkve!

V očeh magistra Moreta zalesketala se je solza. Daljšega vpora tu ni bilo; da bi se izgovarjal, ni bilo niti misliti. Ostala je učenemu magistru samo poslušnost.

„Ali ta človek je jako sumljiv! — Tebi se ne čudim, da ga nisi spoznal. — Navajen si v vsakem iskati le dobre duše.“

„Ti ga, gospod admonitor, poznaš?“

„Od včera!“

„Ti si bil pri njem?“

„A opravič nisem ničesar. — Najprej sem mu za zbirko ponujal precej denarja.“

„In on?“

„Odbil me je moško! — Pepel pokojnikov se ne prodaja in ne kupuje!“

„Trmoglavost sem pri njem zapazil tudi jaz. — Če se prav spominjam.“

„O izvrstno, kakor gavran, gospod magister. — Tebi enacega spomina nima nobeden!“

„Če me ne moti spomin, v mladih letih sem ga videl.“

„In kje?“

„S Krištofom Harantom z Polžic.“

„Glej! — Glej!“

„In ima pri sebi dete, ki je od njih sorodnikov, prav lepo hčerko!“

„Pak moramo oistro proti njemu postopati in kar je mogoče hitro!“

„Le zbirko, gospod admonitor, varuj!“

„Bodi brez skrbi... Ko se vrneš s svojega potovanja, dobiš jo nepokvarjeno.“

„Sicer bi mogel s teboj!“

„Ni mogoče! — Že jutri moraš na Dunaj. Tam mošnji rektor ti dá do Rima tajno priporočilo! — Zvečer se o poti v Rim natančneje pogovoriva. Imam še nektera poročila, potem nekatere osebne zadeve. — Skušaj se potem pripraviti.“

Čez nekoliko časa bil je že pater admonitor pri rektorji, kako da je lahko pregovoril starega čudaka.

Ko bi šel z nami, nam vse pokazi. — Mi črepinje kratko malo kar naložimo!“

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. maja.

Notranje dežele.

„Politiki“ nikakor ni všeč postopanje nekterih českih poslancev, o kterih hudobni jeziki trdijo, da se navadno le po enkrat na mesec na Dunaji videti dajo, in sicer takrat, kadar je treba poslanske dijete prejeti, sicer se pa menda ne brigajo dosti za dolžnosti, ktere so prevzeli s poslanskim mandatom. Sicer pa „Politika“ pravi, da ne veruje, da bi se v resnici kaj tako zanikrnih in brezvestnih poslancev nahajalo, ki bi se le zaradi tega voliti dali, da si preskrbé brezskrbno stanje. Resnica pa je vendar le, da mnogo poslancev marsikdaj primanjkuje, in da jih tu pa tam niti toliko ni prišlo skupaj, da bi bili odseki sklepečni. Tako postopanje je naravnost rečeno res graje vredno in tak malomaren poslanec ni vreden svojega mandata, s kterim je prevzel jako pomenljivo in sveto dolžnost za blagor očetnjave po moči skrbeti, v resnici se pa niti ne briga ne za njo. Takim poslancem bi se pač spodobilo, ko bi se vpeljala navada, da bi mu volilci mandat, kterega poslanec tako malo obraja, zopet odvzeli in bi ga družemu bolj vnetemu za narodno reč izročili. Vsaj ne škodovalo bi tako postopanje ne! Vojak, ki na straži svojih dolžnosti ne spolnuje, se oistro kaznuje, zanikrn poslanec jih sme pa brez kazni zanemarjati. To vendar ne gre!

V Budapešti se je v državnem zboru začela debata o kreditih. Razume se, da je v glavnem mestu vse razburjeno, ne le opozicija, marveč osupnjeni so tudi privrženci vlade. Razburjenost ni le proti ministru prometa, Kemenyju, ta bode menda tako ali tako odstopil, marveč nevolja se obrača zoper denarstvenega ministra grofa Szaparyja, da ni storil svoje dolžnosti, in v zadnji vrsti se pa vse jezi nad Tiszo, kajti le pod njegovim pokroviteljstvom je kaj takega mogoče. Kar pa dela stvar še bolj kočljivo in morda tudi osodepolno, je čas, v kterem mora priti vse to na dnevni red. Svet bode začel dvomiti, da ima Tisza res tako srečno roko, da mu nič ne spodleti. Uprav sedaj se pogajajo, da se obnovi pogodba med to in uno polovico države zaradi trgovine in carine; z vnanjimi državami se pa sklepajo važne pogodbe. — Da bi se stvar zboljšala, bi bilo treba prememb, daleč in globoko segajočih tako rekoč v političnih, upravnih in gospodarskih zadevah. Na to pa v Budapešti sedaj še ne mislijo, ako bi tudi sedaj za silo zacelili skelečo rano dokladnih kreditov od leta do leta rastočega pomanjkanja, vendar telo zaradi tega še ne bode zdravo, in bolezen se bode prikazala sedaj tu sedaj tam. (Sicer o tem nekaj govori uveden članek, ki stvar zgodovinsko razpravlja.) Vsake vrste govorice se razširjajo po mestu. Nekteri hočejo vedeti, da je svitli cesar, ki je sedaj, kakor znano v Budapešti poklical prejšnjega ministra Kolomana pl. Szella, da zasliši, kaj on pravi o stanju ogerskih financ, in da se je marsiktera ostra — a gotovo pravična beseda — začela iz ust vladarjevih. — Pač dobro je, da imamo v Avstriji vladarja, ki čuje nad ministri in višimi državniki, ter gotovo svoje stori, naj tudi svet od tega nič ne izve.

Vnanje države.

Katoličanke na Nemškem so v resnici posnemanja vredne. Dogovorile so se posebno one iz Berolina med seboj, da bi bilo jako umestno sv. očetu za bodočo petdesetletnico pokloniti kako darilo, ki bi bilo v razmerji z velikim trpljenjem, ki ga je katoliška cerkev na Nemškem in s tisto vred sv. oče kot nje viden poglavar ob enem prestal. Trpljenje je bilo nepopisljivo, prav tako ali vsaj podobno naj mu bo darilo, ki bo iz Nemškega od ondašnjih katoliških gospá poklonjeno sv. očetu došlo, kedar bode obhajal drugo leto o božičnih praznikih svojo petdesetletnico. Sostavil se je toraj za to odbor gospá iz najimenitnejih katoliških rodov, kteremu na čelu so kneginje in princeze Radzivil. Minulo nedeljo že so se napravila po vseh katoliških cerkvah v Berolinu darovanja v ta namen. Kar se bo denarja nabralo, nakupile bodo gospé zanj cerkvene obleke, cerkvenega perila in cerkvenih posod, ter vse to sv. očetu izročile s srčno željo, da naj po svoji previdnosti dar razdeli med tiste ubožne cerkve, ki pomanjkanje trpé v tem oziru. V resnici lep in posnemanja vreden sklep, ki zasluži razširjanja po celem svetu, kjer premožni ljudje prebivajo. Koliko je le po balkanskih pokrajinah siromašnih občin, ki niti najpotrebnejega nimajo za službo božjo. Kako bode takim to in ono dobro došlo!

Nova šolska postava na Nemškem, s ktero hočejo Poljake že od mladih nog, že v šoli potujčevati, provzročila je v pruskem deželnem zboru veliko opravičene nevolje. Vstali in govorili so proti njej Nemci in Poljaki. Iz prvih hočemo omeniti Windthorsta, od drugih pa Poljaka Stablevskega. Windthorst je ponemčevalno postavo kar naravnost obsodil, prav tako, kakor je poprej obsojal cerkvene izjemne postave. Po takih izjemnih postavah se nam bodo Poljaki še bolj odtujili, kakor so se nam že, kajti to so postave na zatiranje narodnosti obrnjene. Ob enem se pa mladina vohunstva uči, ker ji postave v tem ne posnemanja vrednem poslu potuho dajo. S tem pa, da se učiteljstvo loči od duhov-

ščine, bode škodo trpela mladina pri poduku v krščanskem nauku in bode namesto poblašena šola le še bolj podivjana zapustila. Prav tako je tudi Stablevski deželni zbor v oči povedal, da to ni družega, nego postava za ponemčevanje Slovanov. Poznejši rodovi te postave niti razumeli ne bodo, kako da je bila v prosvitljenem veku devetnajstega stoletja možna, ker tako silno žali pravičnost in mednarodnim pravicam v obraz bije. Da, celó za kraljeve besede in obljube se ne briga. Še več! Celó naših naravnih postav oropali ste nas, ker ste z njo segli jako drzno v naše družbine, katerih pravna načela so vam deveta briga postala. Mi smo preslabi, da bi se temu viharju upirali upali; zato ga bomo pustili, da naj se znosi nad nami. Kaj bodo pa posledice temu, to pa Bog vé, Morda bodo tedaj tisti, ki nam sedaj orožje sovražno kujejo, še celó tako nesramni, da bodo rekli: „Mi si svoje roke vmijemo!“ Vzrok, da se poleg Poljakov tej postavi tudi pošteni Nemci tako na vso moč upirajo, je pa poleg ponemčevanja Slovanov tudi še ta, da bodo po njej občine izgubile pravico, učitelje v službo jemati, temveč si bo država to pravico prilastila. Učitelji bodo vsled tega od vlade popolnoma odvisni in ta jih bo preganjala po svetu iz kota v kot, kakor se ji bo ravno ljubilo. Saj je znano, da misli po slovanskih pokrajinah vseskozi le nemške učitelje nastavi, slovanske pa kje kam med trde Nemce poriniti.

Čem bolje premišljujemo čudno razmerje med Nemčijo in Francosko in z najnovejšimi dogodki na Balkanu v soglasje spravljamo, toliko bolj vsiljuje se nam prepričanje, da se Nemčija ne vtika v balkanske homatije tolikanj, ker so ji res grške zadeve pri sreci, temveč ker bi rada Francozom kakoršne-koli sitnosti napravila, če bi se sploh to dalo. Le napravimo dva ali tri korake nazaj v leto 1884 in 1885; tedaj je bilo še vse drugače. Nemci in Francozi postopali so še skupno proti Angležem, nad katerimi se je Bismark znašal, kjer je le mogel. Politično obzorje med obema državama je bilo tako prevlečeno s črnimi oblaki, da so se mnogi že krvavega boja nadjali med obema državama. Danes so se razmere malo da ne narobe obrnile. Angleži in Nemci so zopet prijatelji, za to pa iz Nemškega Francozom polena pod noge leté. Kaj trilasega kanclerja k temu nagiba, je v resnici težje določiti, kakor se to na prvi pogled vidi; vsaj verjetno ni, da bi merodajni krogi na Nemškem v resnici mislili, da se Francozje na maščevanje pripravljajo. Če bi se sploh kedaj, sedaj bi se izvestno ne, pravi „Journal des Débats“, ki se o tej razpravi z daljšim člankom peča. Prav sedanja Francoska ima za druge reči skrbeti, ki ji bolj glavo belijo, kakor pa maščevalna vojska. Nekoliko povoda našlo bi se pa na drugi strani evropske diplomacije za Bismarkovo postopanje. Rusov se bojé, s kterimi so Francozje prijatelji v novejšem in najnovejšem času, in to je, kar mu dela hude skrbi. Kar bo Rusija pri balkanskih spletkah želela, pojdejo ji Francozje na roke. Enako bi pa tudi Rusi v enaki primeri Francozom pomagali. To bi pa Bismark ravno rad preprečil, toraj bi tudi rad, če bi se dalo, Ruse od Francozov ločil, Angleže osamil in drugim vevlastim roke zavezal.

O Porrovi ekspediciji v Harrar, kjer jo je tako žalostna osoda doletela, objavilo se je uradno sporočilo, iz kterega sledeče posnamemo: Karavano je vodil Afrikanec Arie Gheli Gadabursii, kteremu edinemu se je posrečilo, da je splošnemu klanju utekel. Ekspedicija je bila sestavljena iz osmih Evropejcev, treh abesinskih služabnikov in desetero afrikanških vojakov. Vsi so imeli puške nazadovke seboj, le trije služabniki ne. Od Zejle do Busse je šlo vse po sreči; tukaj so pa zvedeli, da je egiptovska posadka v Čaldesi vjeta. Objavili so to Lahom ter so jih opozorili, da bi bilo nevarno dalje popotovati. Toda njihov vodja se ni zmenil za opominjevanje, temveč je le dalje tiščal. Podali so se v Artu, kjer so ob vodi počivali. Že čez eno uro videli so kakih petnajst oboroženih iz gore proti njim idočih. Zaklicali so jim „stoj!“ in dolgi Lah (Romagnoli) šel jim je nasproti na razgovor. Rekli so mu: „Tarik anam“ (pot je prosta). Petnajstoric oboroženih podala se je na to k njim v šotore in Lah so jim rekli: „Nismo prišli na boj in tudi ne škodo delat!“ Harrarci, od tam so bili namreč oboroženci doma, so ostali vso noč pri njih v šotorih. Ko so se zjutraj ob prvi zori zbudili, videli so po bližnji višavi vse črno Harrarcev. Bilo jih je več kakor 600. Pridrvali so se k njim v šotorje in so domačine kar od kraja povezali. Lahe so pa povabili, da naj le dalje popotujejo, ako jim drago. Obložili so zopet kamele in zasedli so konje. Lah so puške še vsi obdržali. Čez pol ure jeli so si Harrarci namežkovati in takoj na to na Lahe streljati, kteri so tudi takoj, vsak po večkrat smrtno zadet, pocepali kakor muhe, na kar so jim še obleko pobrali. Druge ostale so peljali v Čaldeso, kjer so našli angleške vojake vklenjene. Vodniku karavane se je med splošno zmešnjavo posrečilo uteči in on je bil, ki je vse tako sporočil laški vladi, kakor ta sedaj objavlja.

Izvirni dopisi.

Iz Celja, 14. maja. (Pogreb č. g. Zelenca.) Zakasnilo se nam je naznanilo o sprevedu Vašega rojaka gospoda župnika v pokoji, Jožefa Zelenca. Kolikor mi je znano, je služboval kot kaplan v Borovnici, Št. Vidu pri Ljubljani in pri Sv. Petru v Ljubljani; od toda se je preselil kot župnik na Dole na Dolenjskem. Iz zanesljivega vira se mi je pripovedovalo, da je bil na Dolih ob enem tudi župan ali občinski predstojnik skozi 6 let.*) Toliko zupanja je imel pri ljudstvu! Neka srčna napaka ga je prisilila, da se je moral podati v pokoj. Živel je nekoliko časa v Gradci, zadnjih 12 let pa v Celji. Tukaj ni bil v številu službojočih mestnih kaplanov, temveč le vpokojen duhovnik; toda pomagal je vedno rad v spovednici. Ob delavnikih je služil sv. mašo v farni cerkvi ob 10. uri, ob nedeljah in praznikih pa v Marijini cerkvi ob 11. uri. Te sv. maše so zdaj izostale! 9 tednov je ležal za vođenično boleznijo, sprejel nekterikrat pobožno sv. zakramente ter sklenil svoje čisto, blago življenje v četrtek zvečer ob 11. uri (6. maja). Pokopan je na okoličanskem mirodvoru. Vsa Celjska duhovščina, kakor nekteri č. gg. iz soseske, pa obilno število Celjskih prebivalcev ga je spremljalo k poslednjemu počitku. Gosp. Ivan Krušič je vodil spreved. — Naj počiva v miru!

Na Pečniku v Celjski fari je zgorela v noči od 12. do 13. maja koča Terezije Cizer. Nekaj dni poprej se je zavalila pečina iz višočine ter podrla kos hišice; edina prebivalka Terezija je morala kočo zapustiti, katero je potem kmalo ogenj vpepelil.

Iz Ljutomerskih goric, 14. maja. Slana, ki je ponoči od 7. na 8. maja po celem Štajarskem in še dalje okoli veliko škode naredila po vinogradih in semtertje tudi po polji, tudi nam po Ljutomerskih goricah ni prizanesla. Vendar pa moramo Bogu hvaležni biti, da nam ni še hujše škode naredila, kajti v prvem trenutku, ko so ljudje videli vse belo, kakor bi bil sneg padel, mislili so, da mora vse vkončano biti. Zdaj pa se vidi, da je le rž kraj vode, in trsje po goricah le bolj v nižjih legah posmodila, sicer pa le ondi, kjer je solnce takoj pri vshajanju trsje obsijalo. Čudno je videti, kako je v nekterih vinogradih na raznih krajih nekoliko trsov čisto suhih, poleg njih pa se drugi čisto zeleni; v nekterih vinogradih je trsje posmodeno samo v dnikah, v drugih pa v ravno tisti legi po vseh goricah; v nekterih vrhah je škoda jako velika, v drugih pa komaj poznati; v nekterih krajih je celó bukovje in hrastje posmodeno, v drugih krajih pa so še orehi, ki so najbolj občutljiva drevesa, zdravi ostali.

Po vsem tem smemo reči, da je v naših krajih slana poprek četrtinko vinskega pridelka vzela, in če še Bog ostalo ohrani in nas drugih uim obvaruje, bomo že še toliko pridelali, da bomo mogli shajati.

Tisti gospodarji, ki so bili na polji ali v goricah po slani jako poškodovani, morali bi zdaj nemudoma svojo škodo dotičnemu okrajnemu glavarstvu naznaniti, da se ogleda in presodi, potem se jim utegne pri davkih primerna svota odpisati; ako pa to opustijo, ali tako dolgo odložijo, da pozeblina ne bo več poznati, ne dobijo nikakšnega odškodovanja.

Za priproste ljudi je sicer to naznanjanje nadležno delo in mogoče je, da bodo potem komisije toliko zaslužile, kolikor se poškodovalcem davka odpusti, vendar dokler nimamo postave o odpisovanju davka pri škodi, katero delajo vremenske nezgode (se ravno obravnava v državnem zboru), ni družega pota, po kterem bi se posestnikom po slani ali drugih uimah storjena škoda vsaj nekoliko popravila.

Domače novice.

(Generalvisitator) č. oo. frančiškanov pč. o Eugenbüchler iz Rima prišel je na kanonično

*) Kolikor vemo, g. ranjki župnik ni bil uradno župan, pač pa je dejansko vse za župana delal, najbrž še več, kakor 6 let. Ljudstvo mu je res zaupalo, ker je tudi deloval, kakor malo kdo. Za pastirstvo bil je v najtežavnih hribih večinoma sam; pozidal je novo prostorno cerkev itd. S takim neprestanim delovanjem nakopal si je tudi telesno in srčno napako, zaradi česar je moral tudi težavno župnijo zapustiti. Naj počiva v miru! Vredn.

vizitacijo frančiškanskih samostanov v pokrajini sv. Križa ležečih in je ravnokar v Ljubljani.

(Nadvojvoda Rainer), vrhovni zapovednik brambovcev, pripeljal se je včeraj popoldne iz Trsta v Ljubljano in je pri Slonu ostal. Na kolodvoru so ga čakali gg.: deželni predsednik baron Winkler, divizionar Keil in brambovski polkovnik Mitrovič. Danes zjutraj ogledal si je nadvojvoda tukajšnje brambovce; popoldne so bili k njemu Ljubljanski odličnjaki na kosilo povabljeni in jutri zjutraj ob 3/4 na 6 odpelje se vrhovni brambovski zapovednik v Pulj na vojaški ogled.

(Občni zbor „delavskega bolniškega in invalidnega podpornega društva“) v Ljubljani vršil se je v salonu čitalniške restavracije v navzočnosti 30 udov. Društveni predsednik g. Bonač pozdravi navzoče in konstatira sklepnost zbora. Računovodja in zapisnikar, g. Grilec, prebere računski sklep za čas od 1. maja 1885 do 30. aprila 1886, iz kterega se razvidi, da je imelo društvo 400 gld. 8 kr. dohodkov in 478 gld. 50 kr. stroškov in da je ostalo premoženja 2280 gld. 8 kr., katero je v kranjski hranilnici naloženo. V imenu pregledovalnega odseka poroča g. Delakorda, da so društvena blagajnica in društvene knjige v popolnem redu, za kar zbor absolutorium votira. — Volitev odbora se je vršila; g. predsednik Bonač prebere imena dosedanjih odbornikov. Na to so bili po predlogu g. Bonača „per acclamationem“ v odbor izvoljeni sledeči gospodje: Ivan Bonač, predsednikom; Jakob Kovačič, podpredsednikom; Karl Šušteršič, blagajnikom; Ivan Grilec, računovodjem in zapisnikarjem; Josip Majer, Franc Delakorda, Jernej Tavčar, Josip Zgank in Matija Gertnar, odbornikom. Ker ni bilo nikakega družega nasveta stavljenega, se zbor ob 3. uri zaključil.

(Pevski izlet.) Za jutri 16. maja napovedani izlet pevskega zbora Ljubljanske čitalnice na Dobrovo izostane vsled nestanovitnega vremena. Ako bode vreme vgodno, bode izlet prihodnjo nedeljo 23. maja.

(O slani) dobili smo danes iz Novega mesta žalostna sporočila, da je tudi ondi dobri dve tretjini bodočega vinskega pridelka vničena in je vsled tega dobro lansko vino v ceni poskočilo na 13, 14 in tudi 15 gld. vedro. Vendar se je pa nadjati, da bodo vinski trgovci pri cenah zopet prijenjali, ktere so v prvem ognji tako neprimerno privili.

(Mrz.) Iz Semiča na Belokranjskem se nam z dnem 14. t. m. zopet poroča: Ni tako huda škoda, kakor je velik bil početkoma strah. Po nižinah, kakor so: Omota, Viniverh, Kervavčjiverh in Črešnjevce je res mrz 8. t. m. trtje in sadje jako hudo posmodil, a prelepa Semička gora je do zdaj, hvala Bogu, še zdava ostala.

(Služba potovalnega učitelja kmetijstva) razpisana je na Primorskem za slovanske okraje. Nagrade je 1000 gld., za potne stroške se mu pa po 600 gld. na leto izplačuje. Prošnje sprejema do 14. julija 1886 c. kr. državno namestništvo v Trstu.

(Popravek.) Naš dopis o vrboreji z dne 12. t. m. št. 107 „Slovenca“, naj se ne bere iz Doba temveč iz Dola (Lustthal) pod Ljubljano, kjer je kraj za vrborejo res kakor nalašč.

Telegrami.

Praga, 15. maja. Današnji občni zbor banke „Slavije“ dovolil je „slovenskemu pisateljskemu društvu“ 200 gld. in „družbi sv. Cirila in Metoda“ 300 gld. podpore. Slava!

Ptuj, 15. maja. Danes je umrla gospa Jurca, soproga tukajšnjega trgovca. Pogreb bo v ponedeljek popoldne ob 5. uri.

Zagreb, 14. maja. Potres čutili so v Zagrebu sinoči ob 11. uri 4 minuti.

Aleksandrija, 14. maja. Ustaši poskušajo nad Dongolo pri otoku Arago preko Nila most napraviti.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.		727.94	+14.8	sr. jzap.	oblačno	
14. 2. u. pop.		726.40	+16.5	sr. zap.	oblačno	1.10
9. u. zveč.		729.00	+12.8	sl. jzap.	oblačno	dež

Nebo ves dan pokrito s črnimi oblaki in veter je vlekel. Zvečer je jel dež rositi. Srednja temperatura 14.7° C., za 0.9° nad normalom.

Umrli so:

13. maja. Franc Detoni, krojač, 29 let, Ulice na Grad št. 12, jetika.

V bolnišnici:

12. maja. Jovana Kopitar, delavka, 25 let, jetika.

Tu je:

13. maja.

Pri **Maliču**: Leopold Grill, c. k. fin. svetnik, z Dunaja. — Rud. Malfertheimer, c. k. fin. svetnik, z Dunaja. — Edv. Jantsch, c. k. fin. svetnik, z Dunaja. — Karl Schindler, c. k. dež. svetnik, z Dunaja. — Edvard Leber in Hugo Rosenberg, trgovca, z Dunaja.

Pri **Slonu**: Žiga Schlesinger, trgovec, z Dunaja.

Pri **Bavarskem dvoru**: Felician Venezian, trgovec, iz Trsta. — Anton Arko, kupčevalec, iz Zagreba.

Pri **Južnem kolodvoru**: Janez Fünk, z Dunaja. — Karl Leidelmaier, potovalec, z Dunaja. — Peter Roguly, trgovec, z Dunaja. — K. Zagorjan, trgovec, iz Pudola. — Franco Ratej, posestnik, iz Jezera. — Ig. Kleinstein zasebnik, iz Ljubljane.

Pri **Avstrijskem caru**: T. Petrovič, učitelj iz Čemšenika. — Jakob Jeglič, učitelj, iz Peče. — Katarina Zorzi in Maria Gregorin, zasebnici, iz Sežane.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

15. maja

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	85 gl. 05 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	85 " 30 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	115 " 15 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 85 "
Akcije avstr.-ogerske banke	877 " — "
Kreditne akcije	279 " — "
London	126 " 90 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 04 1/2 "
Ces. cekini	5 " 96 "
Nemške marke	62 " 05 "

Otvoritev podjetja.

Podpisani dovoljuje si s tem p. t. občinstvu udano naznanjati, da je dne 6. maja otvoril

v Židovskih ulicah šte. 5
galanterijsko strugarstvo
z zalogo orodja za kadilce.

Tudi se sprejemajo vsakršna **strgarska dela** in **poprave** se točno izvrše. Za mnogobrojna naročila proseč, se beleži z veselo poštovanjem

(1) **Karol Vidmar**, strugar.

Piccoli-eva esenca za želodec.

katere pripravlja
G. PICCOLI, lekar v Ljubljani.

Ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval bolezni v želodcu in trebuhu, bodeenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasane, hemeroidje, zlatenico, migreno itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatel po pošti v škatljicah po 12 steklenic za 1 gld. 36 novc. Pri večem številu dobi se primeren odpust.

Cena eni steklenici 10 kr.

Gosp. Gabrielu Piccoli-ju, lekarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš evet za želodec, kojega deli so mi dobro znani, v velikih slučajih uspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili.

Ljubljana, mesec januar 1884.

(42) **Dr. Emil vitez pl. Stöckl**,

c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitetni poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Z njo ozdravelo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlassich, župnik-kanonik. Plomin, Primorsko.

Antirrhéumon, najboljšo zdravilo proti prehlajenju, kostobolji, hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesci zoper gliste izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 kosček. 50 kr. 1000 kosčkov 4 gld. 2000 kosčkov 6 gld.)

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost, škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivem kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci pa toliko žlice. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa

druga zdravila se

zmiraj sveža dobé

v lekarni

G. Piccoli-ja

„Pri Angelu“

v Ljubljani,

na Dunajski cesti,

kjer se naročila takoj po pošti proti povzetju izvršujejo.

Kupujte srečke

pogrebne družva

„Marijine bratovščine“.

Društvo Marijine bratovščine v Ljubljani napravi

dobrodelno loterijo,

katere namen je

ustanoviti zavetišča „Marijinoga doma“,

kjer bodo imeli ostareli in onemogli ter zapuščeni ljudje zavetišče in vso oskrbo brezplačno.

Ta loterija je z odlokom vis. c. k. finančnega ministerstva dne 21. septembra 1885, št. 28.606 dovoljena.

Osnovana je na podlagi **50.000 srečk po 50 krajcarjev**, ki bodo zalele **2000 dragocenih in vsakemu koristnih dobričkov** v skupni vrednosti **5000 goldinarjev**. Vsaka pet in dvajseta srečka gotovo zadene.

Srečkanje bo v Ljubljani 1. decembra 1886 v pričo vladnega zastopnika.

Srečke imajo na prodaj: Na Poljanski cesti: trgovka Marija Ojstriš, na cesarja Jožega trgu: Urbasova trafika; v Spitalskih ulicah: Majerjeva trafika; na Mestnem trgu: trafika Svatek, trgovec Turk in zlatar Sparovic; na Starem trgu: trgovec Blaznik in Ribič; na sv. Petra cesti: pri društvenem načelniku Regaliju, v brivnici Bukovnikovi in knjigovoz Fr. Dežman; v Kolodvorskih ulicah: puškar Dimic; na Marijinem trgu: trgovec Bučar; v Slonovih ulicah: trafika Prosenčeva; v Selenburgovih ulicah: trafika v Čitalnici; na Dunajski cesti: trafiki Bolé in Blaž ter trgovec s pohištvom Dogan; vrh tega mnogi poverjeniki družbe sv. Mohorja.

(2)

Orgljarska in mežnarska služba

v Mošnjah se precej oddaja; plača primerna; prosilec naj se obrne do farnega predstojništva v Mošnjah.

Hiša v dobrem stanju

z tremi sobami, kuhinjo in dvema kleti z nekoliko zemlje, pripravno za gostilno ali prodajalnico, pri fari Javorje, dve uri od železnične postaje Litije, se z ugodnimi pogoji na več let v najem daje. Bolj natanko pové posestnik

Jakob Berčon.

Zavarovanje proti toči.

Najceneje zavarovanje proti toči z določenimi premijami, pri katerih se 50% oziroma le 33 1/3% že naprej na korist zavarovančevega odpiše, in se le tedaj polne premije vplačajo, kadar je zavarovanec v resnici poškodovan, sprejema

na Štajarskem, Koroškem in Kranjskem Ogrsko-francosko zavarovalno delniško društvo (Franco-Hongroise)

založna glavnica znaša 8 1/2 milijonov goldinarjev.

Škoda se pošteno preceni in vestno izplača.

Kdor želi, premijo tudi še le ob novini lahko plača.

Generalni zastop v Gradci,

gospodske ulice „Thonethof“ II. nadstr.

Ponudbe sprejema:

Glavni zastop v Ljubljani

na Valvazorjevem trgu šte. 3.

(2) **Trček & Birk.**

Naznanilo in priporočilo.

Udano podpisani dovoljujem si prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu naznanjati, da se moja

knjigoveznica

od 10. maja t. l. nadalje nahaja na sv. Petra cesti šte. 6, nasproti gostilne pri „Avstrijskem cesarju“.

Priporočam se vsem, da me v novem stanovanju podpirati blagovolijo, kakor so me do sedaj. Skerbel bodem naročnikom vselej naglo in dobro postreči. Priporočam se prečastiti duhovščini za prevezovanje „Missale Romanum“, „Brevirjev“ in vseh družih liturgičnih knjig; učiteljem in čitalnicam za vezanje šolskih in knjižničnih knjig; uradnikom in županijam za vezanje uradnih knjig. Vnanjim naročnikom pripravljen sem pri večjih pošiljках povrniti vožne ali druge stroške; ljubljanskim naročnikom pa, katerim čas ne dopušča zaradi oddaljenosti tu sem priti, pridem ali pošljem sam po delo, naj mi le po dopisnici ali kakor si bode, naznanijo dan in uro, kdaj da pošljem, ali pridem po delo. Vedno bodem pripravljen, vsako, tudi najmanjše delo prevzeti in ga ročno izvršiti. Konečno se priporočam tudi še za galanterijska in kartonažna dela z zagotovilom nizke cene in ličnega dela.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Dežman,
bukovec.

(2)

„AZIENDA“.

avstrijsko-francosko društvo za zavarovanje proti elementarnim neizgodam na Dunaji.

Društveni delniški kapital znaša 6 milijonov frankov (2,400.000 gld.).

„AZIENDA“ zavaruje proti

škodi po toči

po najugodnejših pogojih in za trdne premije, ne da bi se imelo pozneje še doplačevati. Premije se odmerijo kolikor mogoče cenó in kdor precej plačati ne more, se mu dovoli do konca septembra obrok k plačilu premije.

Oglasila za zavarovanje sprejemajo se pri

glavnem zastopu „AZIENDE“ v Ljubljani,

Slonove ulice šte. 52.

JOSIP PROSENC,

glavni zastopnik.

(2)

RESTAVRACIJA „PRI KRAMARJI“.

Podpisani vljudno naznanja sl. občinstvu, da bode v soboto 15. t. m.

na Preširnovem trgu št. 2, poleg lekarne g. Svobode,

otvoril dobro urejeno

RESTAVRACIJO „PRI KRAMARJI“

v lastnej režiji. Podpisani vabi vljudno na obilen obisk te gostilne. Za solidno, točno in ceno postrežbo z dobrimi jedili in pijačami se jamči. Točilo se bode

Kozlerjevo mareno pivo vrček 10 kr.

S spoštovanjem

Jože Kramar,
restavrant.

(2)